

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

เมื่อก้าวถึงภาษาสุพรรณแล้ว ทุกๆคนคงทราบดีว่าภาษานี้มีลักษณะเด่นอยู่ที่ความเหนือ และเป็นที่น่าสนใจว่าลักษณะสำเนียงสุพรรณที่เรียกว่า "เหนือ" จะคงอยู่ต่อไปได้หรือไม่ เพราะมีปัจจัยต่างๆหลายประการที่น่าจะทำให้ชาวสุพรรณเปลี่ยนมาพูดสำเนียงไทยมาตรฐานหรือพูดสำเนียงที่มีความเหนือน้อยลง

ประการแรก จังหวัดสุพรรณบุรี แต่เดิมเป็นเมืองปิด การคมนาคมติดต่อกับกรุงเทพฯและจังหวัดอื่นๆเป็นไปด้วยความลำบาก ไม่มีถนนตัดตรงจากกรุงเทพฯไปสู่จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งๆที่ระยะห่างระหว่างจังหวัดทั้งสองไม่มากนัก แต่ในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมามีการตัดถนนสายใหม่สู่จังหวัดสุพรรณบุรี ทำให้การคมนาคมระหว่างจังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดอื่นๆสะดวกยิ่งขึ้น ชาวสุพรรณมีโอกาสได้ติดต่อพบปะกับผู้ที่พูดสำเนียงอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำเนียงไทยมาตรฐานมากขึ้น อีกทั้งยังมีการขยายตัวของสื่อสารมวลชน โดยเฉพาะวิทยุ โทรทัศน์ ทำให้สำเนียงไทยมาตรฐานแพร่กระจายไปอย่างทั่วถึงในจังหวัดสุพรรณบุรี

อีกประการหนึ่ง เจตคติต่อสำเนียงสุพรรณของคนบางกลุ่มที่มองสำเนียงสุพรรณเป็นเรื่องตลกขบขัน นำมาล้อเลียนกัน อาจจะมีผลกระทบ

ทางอ้อมให้ชาวสุพรรณบางคนไม่รู้สึกรู้ไม่ว่าในสำเนียงท้องถิ่นและพยายามเลิกพูดสำเนียงสุพรรณ

ประการสุดท้ายการเรียนการสอนในโรงเรียนในจังหวัดสุพรรณบุรีก็มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพูดสำเนียงไทยมาตรฐาน โดยไม่อธิบายให้เห็นความสำคัญของสำเนียงดั้งเดิมของตนว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและดีงาม

อย่างไรก็ตามนักวิชาการได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ในลักษณะที่คาดว่าสำเนียงสุพรรณจะคงอยู่ต่อไปได้อีกนาน เช่น ม.ร.ว. กัลยา ติงศภัทิย์ (2530:9) ได้แสดงความคิดเห็นว่า

"ถึงแม้ว่าจะมีพลังจากหลายด้านที่มุ่งกำจัดสำเนียงสุพรรณ ผู้เขียนก็มีได้กังวลมากกว่าสำเนียงสุพรรณจะสูญไปอย่างรวดเร็ว ผู้เขียนพบว่าชาวสุพรรณจำนวนมากยังคงใช้สำเนียงสุพรรณอยู่ ผู้พูดสำเนียงสุพรรณมีการกระจัดกระจายอยู่ทั่วจังหวัดและมีทั้งเด็กและผู้ใหญ่และผู้เฒ่าผู้แก่ อิทธิพลของสำเนียงมาตรฐานที่แพร่กระจายเข้ามาทางวิทยุและโทรทัศน์คงไม่สามารถเปลี่ยนสำเนียงพูดชาวสุพรรณได้รวดเร็วนัก"

ความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับความเห็นของผู้สนใจและเจ้าของภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี ว่า

"คณะกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรีเกรงว่าเสียงเหนือจะหายไปหมด พิจารณาแล้วเป็นไปไม่ได้ ประชากรจังหวัดสุพรรณบุรีมีเกือบ 9 แสนคน อยู่ตามชนบทเกือบ 8 แสนคน ซึ่งเป็นสังคมเกษตรกร อยู่ในเมืองและอำเภอต่างๆไม่เกิน 1 แสนคนที่พูดเสียงไม่เหนือ แต่ก็ไม่ใช่¹ คงไม่สามารถไปบล้างเสียงเหนือได้จึงไม่น่าเป็นห่วง" (มนัส โอภาสกุล, บรรยาย)

ผู้วิจัยจึงนำลักษณะ "เหนือ" ของภาษาสุพรรณมาศึกษาว่าจะมี

¹ ไม่ใช่ คือ คำที่ผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรีใช้เรียกสำเนียงไทยมาตรฐาน

การแปรหรือไม่ ในการศึกษาดังกล่าวลักษณะภาษาที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ
วรรณยุกต์ วรรณยุกต์ที่แสดงความเหนือได้ชัดเจน คือวรรณยุกต์สูง-ตก
ตามที่เสนอไว้ในงานของ ม.ร.ว. กัลยา ติงศภิกษย์ (2526:29-43)

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ของสำเนียงสุพรรณที่มีสัทลักษณะแตกต่าง
จากหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในสำเนียงไทยมาตรฐานอย่างเด่นชัด คือหน่วย
เสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏกับคำชุด หู ขา หัว หมา หมู เป็นต้น
หน่วยเสียงนี้ในสำเนียงสุพรรณมีสัทลักษณะเด่นเป็นเสียงสูง-ตก แต่ในสำเนียง
ไทยมาตรฐานเป็นเสียงต่ำ-ขึ้น มีสัทลักษณะตรงข้ามกันอย่างเด่นชัด ผู้วิจัยจึง
เลือกศึกษาหน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้

จากประสบการณ์ขณะที่เป็นผู้ช่วยวิจัยภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรีพบว่า
มีการใช้วรรณยุกต์ที่แตกต่างกันในกลุ่มเด็กและกลุ่มผู้ใหญ่และยังพบอีกว่ามีความ
ต่างออกไประหว่างคนที่อยู่ในเมืองและคนที่อยู่ในชนบท จากการสังเกตข้างต้น
ผู้วิจัยจึงเลือกอายุ และถิ่นที่อยู่อาศัย มาศึกษาเพื่ออธิบายการแปรของภาษาไทย
ถิ่นสุพรรณบุรีในงานวิจัยนี้

ในการศึกษาตัวแปรอายุ ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2
กลุ่ม คือ กลุ่มอายุมาก (45-65 ปี) และกลุ่มอายุน้อย (15-35 ปี) ส่วน
ตัวแปรเรื่องถิ่นที่อยู่อาศัยนั้น ผู้วิจัยเลือกศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยใน
อำเภอเมืองและอำเภอศรีประจันต์ เหตุที่เลือกอำเภอเมืองและอำเภอ
ศรีประจันต์ เนื่องจากอำเภอทั้งสองมีความแตกต่างกันในทุกๆด้าน ในขณะที่
ที่อำเภอเมืองเป็นศูนย์กลางความเจริญทั้งทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ
การคมนาคม ประชากรมีการติดต่อกับคนต่างถิ่นมาก แต่อำเภอศรีประจันต์
ซึ่งเป็นอำเภอที่ไม่อยู่ใกล้อำเภอเมืองมากนัก เป็นอำเภอที่ไม่มีสถานที่
ท่องเที่ยวที่สำคัญ ไม่มีการติดต่อกับคนต่างถิ่นมากนัก และประชากรส่วนใหญ่
ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อีกประการหนึ่งจากการสอบถามชาวสุพรรณพบว่า
อำเภอศรีประจันต์เป็นอำเภอที่สามารถศึกษาสำเนียงสุพรรณแท้ ดังนั้นการศึกษา

โดยการเปรียบเทียบทั้งสองอำเภอดังกล่าวน่าจะสามารข้ให้เห็นว่าภาษาไทยถิ่น
สุพรรณจะคงความเหน่อไว้หรือจะสูญเสีความเหน่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการแปรของวรรณยุกต์สูง-ตกในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี
ตามอายุและถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูด

1.3 สมมติฐานในการวิจัย

1. กลุ่มที่มีอายุน้อยจะใช้รูปแปรต่ำ-ขึ้นของหน่วยเสียงวรรณยุกต์
สูง-ตก มากกว่ากลุ่มที่มีอายุมาก

2. กลุ่มที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมืองจะใช้รูปแปรต่ำ-ขึ้น ของหน่วย
เสียงวรรณยุกต์สูง-ตก มากกว่ากลุ่มที่อยู่อาศัยในชุมชนชนบท

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเรียกรูปแปรต่ำ-ขึ้น ว่า "รูปแปรขึ้น"

เรียกรูปแปรสูง-ตก ว่า "รูปแปรตก"

กลุ่มอายุน้อย คือ กลุ่มอายุ 15-35 ปี กลุ่มอายุมาก คือ กลุ่ม
อายุ 45-65 ปี

กลุ่มที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมือง คือ กลุ่มที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยใน
อำเภอเมือง กลุ่มที่อาศัยอยู่ในชุมชนชนบท คือ กลุ่มที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอ
ศรีประจันต์

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1. ศึกษาเฉพาะภาษาไทยถิ่นกลางที่พูดกันในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี
และจะไม่ศึกษาภาษาชนกลุ่มน้อยที่พูดในจังหวัดสุพรรณบุรี เช่น จีน ลาว-

โฆ่ง ลาวเวียง เป็นต้น

2. ศึกษาเฉพาะหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ตกในภาษาไทยถิ่น
สุพรรณบุรีเท่านั้น ระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรีประกอบด้วย
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หรือ 6 หน่วยเสียง หน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ตก
เป็นหน่วยเสียงอยู่ในทั้งสองระบบ

3. ศึกษาเฉพาะวรรณยุกต์สูง-ตกในพยางค์ที่ลงเสียงหนักและ
เสียงหนักพิเศษเท่านั้น เพราะในงานวิจัยของ Tingsabadh and
Krisnapan (1992:804-817) พบว่าสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์
ในพยางค์ที่ลงเสียงหนักและหนักพิเศษคล้ายคลึงกัน แต่แตกต่างจากสัญลักษณ์
ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในพยางค์ที่ไม่ลงเสียงหนัก

4. ศึกษาตัวแปรทางสังคม เฉพาะเรื่องของอายุ และถิ่นที่อยู่
อาศัยเท่านั้น

5. ศึกษาเฉพาะเพศหญิง ผู้วิจัยกำหนดที่จะศึกษาเฉพาะเพศหญิง
เนื่องจากจากงานวิจัยของ เพ็ญพร ต้นวัฒนานันท์ (2525) พบว่าตัวแปร
เรื่องเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของภาษา และBeebe (1974)
อ้างถึงในแสงจันทร์ ตรีสกุล (2529) ก็พบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้
รูปแปรทางเสียง งานวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาเฉพาะเพศหญิง ไม่ศึกษาเพศ
ชาย หรือศึกษาทั้งสองเพศ เนื่องจากในการเก็บข้อมูลเบื้องต้นผู้วิจัยได้รับ
ความร่วมมือจากผู้ให้ข้อมูลเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

6. ศึกษาเฉพาะในบริบทการพูดคุยแบบไม่เป็นทางการเท่านั้น
เหตุที่เลือกศึกษาเฉพาะบริบทการพูดคุยแบบไม่เป็นทางการ
แทนที่จะศึกษาในบริบทอื่นๆ ได้แก่ การอ่านรายการค่า การอ่านคำคู่
เทียบเสียง การอ่านข้อความ และการพูดในสถานการณ์การสัมภาษณ์
เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าภาษาที่ได้จากบริบทที่ใช้จะมีความเป็นธรรมชาติและตรง
กับสถานการณ์การใช้ภาษาที่เกิดขึ้นจริงๆ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้เห็นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี
2. เป็นแนวทางในการศึกษาการแปรของสำเนียงในภาษาไทยถิ่นอื่น ๆ
3. ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยถิ่นกลางเพิ่มขึ้น

1.6 ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

1.6.1 ตัวแปรทางภาษา (linguistic variables)

ในงานนี้ผู้วิจัยศึกษาการแปรของหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ตกในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี ดังเหตุผลที่ได้กล่าวแล้วใน 1.1

1.6.2 ตัวแปรทางสังคม (social variables)

1.6.2.1 ถิ่นที่อยู่อาศัย

ตัวแปรทางสังคมตัวแปรหนึ่งที่ผู้วิจัยนำมาศึกษา คือ ถิ่นที่อยู่อาศัย เนื่องจากผู้ที่เป็นเจ้าของภาษาและสนใจ "สำเนียงสุพรรณ" ได้ระบุว่า ถิ่นที่อยู่อาศัยเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ "สำเนียงสุพรรณ" ต่างกันออกไป จนถึงขั้นที่กล่าวได้ว่าบริเวณนี้พูด "เหนือ" บริเวณนี้พูด "ไม่เหนือ" นอกจากนั้นผู้วิจัยเองก็ได้สังเกตเรื่องนี้เช่นเดียวกัน จึงกำหนดที่จะศึกษาถิ่น 2 ถิ่น คือ "ถิ่นในเมือง" และ "ถิ่นชนบท" โดยได้เลือกอำเภอเมืองและอำเภอศรีประจันต์ เป็นตัวแทนของถิ่นทั้งสองตามลำดับ

1.6.2.2 อายุ

ตัวแปรทางสังคมอีกประการหนึ่งที่สังเกตว่าทำให้
"สำเนียงสุพรรณ" ต่างกันออกไป คือ อายุ ผู้วิจัยจึงกำหนดอายุที่จะศึกษา
เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอายุน้อย (อายุ 15-35 ปี) และกลุ่มอายุมาก
(อายุ 45-65 ปี)

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.7 ทบทวนวรรณกรรม

1.7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐาน

ได้มีการศึกษาวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานไว้มาก ทั้งทางกลศาสตร์และทางโสตศาสตร์ ผลการศึกษาแสดงว่าภาษาไทยมาตรฐานมี 5 หน่วยเสียง ได้แก่ หน่วยเสียงกลาง-ระดับ, ต่ำ-ระดับ, สูง-ตก, สูง-ระดับ และต่ำ-ขึ้น เนื่องจากในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาวรรณยุกต์สูง-ตกในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นปฏิกากับวรรณยุกต์จัตวาในภาษาไทยมาตรฐาน ผู้วิจัยจึงศึกษาว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์จัตวามีลักษณะอย่างไรในงานวิจัยต่างๆ และพบว่าได้มีผู้ศึกษาหน่วยเสียงวรรณยุกต์จัตวาทั้งทางกลศาสตร์ และโสตศาสตร์ (ดูตารางที่ 1)

	แบรดเลย์ (1991)	โจนส์ (1928)	เฮนเดอร์สัน (1949)	เอแบรมสัน (1962)	เฮนเดอร์สัน (1982)	อรุณี (1986)
วรรณยุกต์ จัตวา	K 35	✓ 14	✓ 14	✓ 14	✓ 14	✓ 213

ตารางที่ 1 ลักษณะทางสัทศาสตร์ของวรรณยุกต์จัตวาตั้งแต่ต้นศตวรรษจนถึงปัจจุบัน

(ตัดแปลงจากอรุณี 2533 หน้า 16)

เห็นได้ว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์จัดว่ามีลักษณะเป็นเสียงชั้นตั้ง แต่เมื่อครั้งแบรดเลย์ได้วิเคราะห์ไว้และไม่ได้เปลี่ยนแปลงมาจนถึงปัจจุบัน ลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปบ้าง คือระดับเสียงของจุดเริ่มต้นกับจุดลงท้าย ในงานวิจัยของอรุณีพบว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์จัดว่าในภาษาไทยมาตรฐาน มีการตกเล็กน้อยในตอนต้น

1.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี

การศึกษาวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี แม้จะมีศึกษาไว้ไม่มากนักแต่จากงานวิจัยของ กัลยา ดิงศภัทย์ ซึ่งได้ทำการวิจัยในเกือบทุกด้าน ในเรื่องวรรณยุกต์ในภาษาสุพรรณ พบว่าภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรีหรือภาษาสุพรรณเป็นภาษาถิ่นย่อยภาษาหนึ่งของภาษาไทยถิ่นกลาง ประกอบด้วยหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 และ 6 หน่วยเสียง โดยหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ตกนี้ปรากฏในทั้ง 2 ระบบ

ม.ร.ว.กัลยา ดิงศภัทย์ (2526) กล่าวว่าหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ตกนี้ เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 นี้ปรากฏกับพยางค์เป็นเท่านั้น เสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏเป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียงนี้ทั้งหมด 10 เสียง ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ระดับ-ขึ้น [115], เสียงวรรณยุกต์สูง-ตกถึงกลาง-ขึ้นถึงกลางค่อนข้างสูง [534] เสียงวรรณยุกต์สูง-ตกถึงกลาง-ขึ้นถึงสูง [535], เสียงวรรณยุกต์สูง-ตกถึงกลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น [523], เสียงวรรณยุกต์สูง-ตกถึงต่ำ-ขึ้น [513], เสียงวรรณยุกต์สูง-ตก [51], เสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ตกถึงกลาง-ขึ้นถึงกลางค่อนข้างสูง [434], เสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ตกถึงกลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้นถึงกลางค่อนข้างสูง [434], เสียง

วรรณยุกต์กลาง-ตกถึงกลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้นถึงกลางค่อนข้างสูง [324] และ
เสียงวรรณยุกต์กลาง-ตกถึงต่ำ-ขึ้นถึงกลางค่อนข้างสูง [314] เช่น ไถ หมา
ฝน หู หวี หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาสุพรรณเป็นปฏิภาคกับหน่วยเสียง
วรรณยุกต์ต่ำ-ขึ้นหรือหน่วยเสียงวรรณยุกต์จัตวาในภาษาไทยมาตรฐาน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์อื่น มีลักษณะดังต่อไปนี้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1

หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้ปรากฏกับพยางค์เป็นเท่านั้น เสียงวรรณยุกต์
ที่ปรากฏเป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียงนี้มีทั้งหมด 7 เสียง ได้แก่
เสียงวรรณยุกต์กลาง-ระดับ [33], เสียงวรรณยุกต์กลาง-เลื่อนขึ้น-ตก
[343], เสียงวรรณยุกต์กลาง-ขึ้น-ตก [342], เสียงวรรณยุกต์กลาง-ระ
ดับ-ตก [332], เสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-เลื่อนขึ้น [23],
เสียงวรรณยุกต์สูง-ระดับ [55] และเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ระดับ [11] เช่น
ปู ตา กิน เป็นต้น

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาสุพรรณเป็นปฏิภาคกับหน่วย
เสียงวรรณยุกต์กลาง-ระดับหรือหน่วยเสียงวรรณยุกต์สามัญในภาษาไทยมาตรฐาน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2

หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้ปรากฏกับพยางค์เป็น พยางค์ตายสระเสียง
ยาวและพยางค์ตายสระเสียงสั้น เสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏเป็นเสียงย่อย
ของหน่วยเสียงนี้มีทั้งหมด 8 เสียง ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้าง
สูง-ตก[42], เสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-เลื่อนลง[43], เสียงวรรณยุกต์
กลาง-ตก [31], เสียงวรรณยุกต์กลาง-เลื่อนลง [32]; เสียงวรรณยุกต์
กลาง-ระดับ-ตก [332], เสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-เลื่อนลง [21],
เสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ระดับ-ตก [443], เสียงวรรณยุกต์กลาง-
ระดับ [33] เช่น ชี, หนึ่ง, เหงือก, หาบ, และตึก เป็นต้น หน่วยเสียง
วรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาสุพรรณเป็นปฏิภาคกับหน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ระดับหรือ

หน่วยเสียงวรรณยุกต์เอกในภาษาไทยมาตรฐาน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3

หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้ปรากฏกับพยางค์เป็นและพยางค์ตายสระ
เสียงยาว เสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏเป็นหน่วยเสียงย่อยของหน่วยเสียงนี้มีทั้งหมด
5 เสียง ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์สูง-ระดับ-ตก-เสียงกักที่เส้นเสียง [5517],
เสียงวรรณยุกต์สูง-ระดับ-ตก-เสียงกักที่เส้นเสียง [417], เสียงวรรณยุกต์
กลางค่อนข้างสูง-ตก [41] และเสียงวรรณยุกต์สูง-ระดับ [55] เช่น พ่อ
ป่า เลือด เมฆ เป็นต้น หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาสุพรรณเป็น
ปฏิภาคกับหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ตกหรือวรรณยุกต์โทในภาษาไทยมาตรฐาน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4

หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้ปรากฏกับพยางค์เป็นและพยางค์ตายสระ
เสียงสั้น เสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏเป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียงนี้มีทั้งหมด 4
เสียง ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์กลาง-ขึ้น-เสียงกักที่เส้นเสียง [357], เสียง
วรรณยุกต์กลาง-ระดับ-เสียงกักที่เส้นเสียง [337], เสียงวรรณยุกต์กลาง
ค่อนข้างสูง-เลื่อนขึ้น [45], เสียงวรรณยุกต์กลาง-ระดับ [33] เช่น ช้าง
ม้า กุบ พัด เป็นต้น หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาสุพรรณเป็นปฏิภาค
กับหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ระดับหรือหน่วยเสียงวรรณยุกต์ตรีในภาษาไทยมาตรฐาน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 6

หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้ปรากฏกับพยางค์เป็นเท่านั้นและปรากฏในระบบ
วรรณยุกต์ของผู้พูดภาษาสุพรรณเพียงบางคนเท่านั้น เสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏ
เป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียงนี้มีทั้งหมด 5 เสียง ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ต่ำ-
ระดับ-ขึ้น [115], เสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ระดับ-ขึ้น [223],
เสียงวรรณยุกต์กลาง-เลื่อนลง [32], เสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ระดับ [22]
และเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ระดับ [11] เช่น พาย งู เรือ มือ เป็นต้น

1.7.3 การศึกษาเกี่ยวกับการแปรของภาษาในแง่ระดับอายุและถิ่นที่อยู่อาศัย

จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันมีการใช้ปัจจัยทางสังคมอธิบายการแปรของภาษาอย่างมาก เนื่องจากปัจจัยทางสังคมต่าง ๆ เช่น อายุ เพศ ถิ่นที่อยู่อาศัย สถานภาพทางสังคม วิชาลีลา ล้วนแต่ใช้อธิบายการแปรของภาษาในชุมชนภาษาหนึ่ง ๆ ได้อย่างสมเหตุผล ซึ่งงานวิจัยเหล่านั้น ได้แก่ ลาบอฟ (Labov 1972 a,b) เพ็ญพร (2525) แสงจันทร์ (2529) อรุณี (2533)

การแปรของภาษา

ลาบอฟ (Labov 1972 a อ้างถึงใน แสงจันทร์ ตรีชกุล 2529) กล่าวถึงการแปรทางภาษาไว้ว่า เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษา กระบวนการเปลี่ยนแปลงของภาษาแบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. ระยะเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง เป็นระยะที่ภาษาเริ่มมีการแปรแต่ยังปรากฏในกลุ่มคนจำนวนน้อย
 2. ระยะแพร่กระจาย ภาษาจะมีการแปรไปจากเดิมมากขึ้น ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างภาษาใหม่กับภาษาเดิม และปรากฏในกลุ่มคนจำนวนมากขึ้น
 3. ระยะที่การแปรมาถึงจุดที่คนทั่วไปยอมรับและใช้กันอย่างปกติ
- ลาบอฟ เห็นว่าการแปรของภาษาในขั้นที่สอง คือระยะแพร่กระจาย เป็นระยะที่มีความสำคัญมากในการศึกษาวิจัย เพราะสามารถนำผลมาใช้ทำนายการเปลี่ยนแปลงของภาษาได้

เนื่องจากขั้นตอนที่ 2 ระยะแพร่กระจายเป็นระยะที่จะมองเห็นการแปรของภาษาอย่างชัดเจน เนื่องจากเป็นระยะที่เกิดความแตกต่าง

ระหว่างภาษาใหม่กับภาษาเดิม ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษากลุ่มประชากรที่มีอายุต่างกัน เพื่อจะได้เห็นการแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี

นอกจากนั้น ลาบอฟยังได้เสนอว่าในการศึกษาการแปรทางเสียง ตัวแปรทางเสียงควรจะต้องเป็นหน่วยที่ปรากฏอยู่เสมอในสถานการณ์การใช้ภาษาโดยทั่วไป โดยเฉพาะในการสนทนาและการสัมภาษณ์ที่เป็นธรรมชาติ หน่วยนั้นต้องมีลักษณะการแปรเป็นระบบและแบบแผนซึ่งสามารถอธิบายได้โดยปัจจัยทางสังคม

ผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดของลาบอฟ โดยกำหนดให้วรรณยุกต์สูง-ตก เป็นตัวแปรภาษา ซึ่งมีเสียงย่อย หรือรูปแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก ในลักษณะต่างๆ กันออกไป

ระดับอายุและถิ่นที่อยู่อาศัย

ลาบอฟ (Labov 1972 b อ้างถึงใน อรุณี อรุณเรือง 2533) ในบทความเรื่อง "The Social Motivation of a Sound Change" ได้ศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงการออกเสียงสระ /ay/ และ /aw/ ในชุมชนมาร์ธา วินฮาร์ด ที่รัฐแมสซาชูเซต ลาบอฟเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นคำๆ การตั้งคำถามที่เกี่ยวกับสังคม รวมทั้งการอ่านที่ผู้ให้สัมภาษณ์จะออกเสียงสระ (ay) และ (aw)

ลาบอฟใช้ปริบททางเสียง คือ อิทธิพลของสระ พยัญชนะ ปริบทของการใช้ภาษา คือ ลีลาการใช้และปริบททางสังคมของผู้ใช้ คือ อายุและเวลาเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้การเปล่งเสียง /ay/ และ /aw/ เป็นไปในลักษณะมีการเปล่งเสียงมีแนวโน้มเข้าสู่ลักษณะกลาง ๆ (centralization) คือ การออกเสียงสระท้ายไม่สูงเกินไป ลึนจะยกอยู่ในระดับกลาง ๆ

ในแง่ระดับอายุ ลาบอฟได้พูดถึงการเปลี่ยนแปลงเสียงที่กำลัง

ดำเนินอยู่ว่าเราสามารถเก็บข้อมูลการใช้ภาษาจากกลุ่มคนที่มีอายุต่าง ๆ กันในเวลาพร้อมกัน เพื่อนำไปบรรยายการเปลี่ยนแปลงของภาษาได้ชัดเจนขึ้น (Labov 1972 b:163)

อรุณี อรุณเรือง (2533) ในวิทยานิพนธ์ เรื่องการแปรของวรรณยุกต์โทในภาษาไทยกรุงเทพฯตามระดับอายุผู้พูด ซึ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ที่กำลังดำเนินอยู่ในภาษาไทยกรุงเทพฯ โดยมีจุดประสงค์จะตอบคำถามว่าวรรณยุกต์โทของผู้พูดภาษาไทยกรุงเทพฯ มีการแปรตามอายุของผู้พูดและวัจนลีลาหรือไม่ และถ้ามีลักษณะการแปรจะเป็นเช่นไร โดยเก็บตัวอย่างจากอาจารย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อายุ 55-60 ปี และ 35-40 ปี และนักเรียนมัธยมตอนปลายจากโรงเรียนศึกษานารี อายุ 15-20 ปี รวม 30 คน โดยการสัมภาษณ์พูดคุย ซึ่งเป็นลีลาไม่เป็นทางการ และการอ่านบทความซึ่งจัดว่าเป็นลีลาทางการ

จากการวิจัยของอรุณีพบว่ากลุ่มผู้ใหญ่ใช้รูปวรรณยุกต์โทแตกต่างกันไปจากกลุ่มเด็กรุ่นใหม่อย่างเห็นได้ชัด จึงทำให้คนในรุ่นผู้ใหญ่ อายุ 55-60 ปี และ 35-40 ปี สังเกตและรับรู้ถึงความต่างในการออกเสียงวรรณยุกต์โทของเด็กรุ่นใหม่ได้มากจนสรุปว่า เด็กรุ่นใหม่ออกเสียงวรรณยุกต์ต่างออกไปเนื่องจากกลุ่มผู้ใหญ่อายุ 55-60 ปี และ 35-40 ปี มีการใช้รูปแปรวรรณยุกต์เหมือนกัน คือใช้รูปแปรวรรณยุกต์กลาง-ตก มากที่สุด และมีลำดับการใช้รูปแปรเหมือนกัน คือรูปแปรวรรณยุกต์กลาง-ตก, รูปแปรสูง-ตก และรูปแปรกลาง-ขึ้น-กลาง ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มเด็กรุ่นใหม่มีการใช้รูปแปรวรรณยุกต์ที่ต่างกัน คือใช้รูปแปรวรรณยุกต์กลาง-ขึ้น-กลางมากที่สุด และลำดับการใช้รูปแปรก็ต่างจากกลุ่มผู้ใหญ่ คือใช้รูปแปรกลาง-ขึ้น-กลาง เป็นลำดับ 1 และใช้รูปแปรกลาง-ตก และรูปแปรสูง-ตก เป็นลำดับ ที่ 4 และ 5 ส่วนรูปแปรอีก 2 รูปที่ใช้มากเป็นลำดับที่ 2 และ 3 ได้แก่รูปแปรกลางขึ้น-ตก และกลาง-ระดับ-ท้าย เป็นรูปแปรที่ไม่ปรากฏในผู้ใหญ่

เพ็ญพร ต้นวัฒนานันท์ (2525) จากการศึกษาเรื่อง การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะต้นกักสิลลในภาษาไทยถิ่นเชียงใหม่กับตัวแปรทางสังคม บางประการ พบว่าเสียงพยัญชนะกักสิลลต่ำในภาษาไทยเชียงใหม่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นเสียงกักชนิต โดยจากการศึกษานอกจากจะอธิบายได้ โดยอายุแล้วยังพบว่าการมีถิ่นที่อยู่อาศัยต่างกัน เป็นชุมชนเมืองและชุมชนชนบท จะเป็นตัวชี้ให้ทราบถึงสถานที่ที่จะเอื้ออำนวยให้มีการเปลี่ยนแปลงมากกว่ากัน จากผลการศึกษาที่ได้ชี้ชัดว่าปัจจัยทางสังคมด้านถิ่นที่อยู่อาศัยมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางภาษา เนื่องจากงานวิจัยดังกล่าวซึ่งเก็บข้อมูลการใช้ภาษา จากกลุ่มคนที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยต่างกันในเวลาพร้อมกันสามารถนำมาบรรยายการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่กำลังดำเนินอยู่ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาตัวแปรทางสังคม คือ อายุและถิ่นที่อยู่อาศัยว่าสัมพันธ์กับการแปรของหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ตกในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี ได้อย่างไร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย